

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja ul. Piotrkowska Nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
0000 administracja i ekspedycja 1-99 0000

„ODEON” WODEWIL

PRZEJAZD 2

GLÓWNA 1

Dziś premjera!

Dzieje tych z zaułka, zepchniętych w bagno wielkomięskie w obrazie p. t.

Dom „Pod czerwoną latarnią”

potężny dramat erotyczno-życiowy

w rolach
głównych:

Greta Mosheim

w roli pięknej dziewczyny
zepchniętej w bagno

Gustaw Fröhlich

w roli szlachet-
nego kochanka

Eliza Heims

w roli kobiety zarządzającej
podejrzany lokalem.

Nad program: FARSZA.

Nad program: FARSZA.

UWAGA! Wyświetlają kinoteatry „Odeon” i „Wodewil” jednocześnie.

„CORSO”

ZIELONA 2

Dziś i dni następnych!

Głośny bohater dzikiego zacłodu

Fred Thomson

wraz ze swym słynnym srebrnym rumakiem w obrazie
p. t.

„Sokół Prerji”

W roli kobiecej uroczą

MARY CARR

Nadprogram: FARSZA.

Protest Łodzi przeciwko gwałtom nacjonalistów niemieckich w Opolu

W dniu wczorajszym w lokalu kina teatru „Luna” odbył się z inicjatywy Związku Obrony Kresów Zachodnich, wiec protestujący w sprawie barbarzyńskiego napadu nacjonalistów niemieckich na artystów polskich w Opolu.

Wiec rozpoczął się o godz. 1-ej w poważnym nastroju uczestników którzy szczerze wypełnili widownię.

Na przewodniczącego powołano mec. Fichę, który w jędrnych i dobitnych słowach napietował niechęć ludzkie barbarzyństwo prusaków.

Z kolei przemawiali mec. Biłyk, prof. Babiński i prez. Związku obrony kresów p. Rayski.

W uchwalonej rezolucji zebrani wyrażają swoje najwyższe uznanie dla zdecydowanej postawy polaków opolskich i wzywają rząd do zmiany dotychczasowej tolerancyjnej polityki wobec mniejszości niemieckich w Polsce.

Po uchwaleniu rezolucji wszyscy uczestnicy wiecu postanowili przestać ją za pośrednictwem p. wojewdy Jaszczołta do władz rządowych.

Wreszcie odśpiewaniem roty wiec został rozwiązany. (r)

Zwycięstwo Polski

w meczu Polska-Węgry

WARSZAWA, 12.5. (PAT.) — Dziś odbył się w Cyrku mecz bokserki między Polską a Węgrami z wynikiem 8:8. Wobec zwycięstwa Polski w wadze ciężkiej, puchar zdobyła drużyna polska.

Eksplozja na statku

CASABLANCA, 12.5. (PAT.) —

Na stojącym tu na kotwicy statku holenderskim eksplodował kocioł. Skutkiem eksplozji cztery osoby zostały zabite i jedna ranna.

Zjazd „Strzelca” w Warszawie

Wybór naczelnych władz organizacji

Posel Anusz prezesem, a gen. Rozen komendantem „Strzelca” — Dr. Dluski i pos. Kierszkowski wybrani dożywotnimi członkami honorowymi zarządu głównego.

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (S.B.) telefonuje:

W dniu dzisiejszym odbyło się w sali obrad Rady Miejskiej walne zebranie delegatów Związku Strzeleckiego, którzy przybyli na zjazd w liczbie 600.

Obradom przewodniczył dr. Kąpliki z Krakowa. Przewodniczący powołał na asesorów: sen. Wodziskiego z Łodzi i prez. dr. Schmalę ze Lwowa.

W czasie obrad dotychczasowy prez. związku dr. Dluski oraz poseł Kazimierz Kierszkowski, komendant główny „Strzelca” złożyli swe oświadczenie o rezygnacji z kandydatury.

Na zebraniu dokonano wyborów nowego zarządu.

Prezesem wybrany został POS. ANTONI ANUSZ.

Jednomyslną uchwałą delegatów dotychczasowy prez. dr. Dluski i komendant poseł K. Kierszkowski wybrani zostali dożywotnimi honorowymi członkami zarządu głównego, oraz nadano im złote odznaki Zasługi Zw. Strzeleckiego.

Na stanowisko komendanta głównego związku min. spr. wojskowych wybrało GEN. ROZENA.

Skład nowego zarządu: b. min. Iwanowski Jerzy; Jaroszeńska Helena; poseł Koc Adam; ppłk. Minowski Anatol; Czaki Tytus; poseł Jędrzejewicz Janusz; Zbigniew Glinicki; b. min. Sułkowski Antoni; kpt. Muszkiel Królikowski; Natalia Steinowa; płk. Baczynski Karol.

Członkowie głównego sądu honorowego: dr. Kołodziejski; mec. Paschalski Franciszek; mec. Osie-

ki Józef; Denys Franciszek; dr. Bacia Kazimierz.

Komisja rewizyjna: Dr. Bogusławski Stanisław; nac. Syska Mieczysław; dyr. Szubartowicz Tadeusz; inż. Podgórski Przemysław i Borysławski Lucjan.

Obrady zjazdu zakończyły się o godz. 7-ej wieczorem.

Obradom przysłuchiwali się członkowie rządu w osobach: min. Sławoj-Składkowskiego, min. Boerner, min. Niezabitowskiego, wice-min. Pierackiego. Poza tem na sali zauważyłem wśród wielu osób ze świata politycznego: płk. Sławka, wojewodę Jaroszewicza, prezydenta miasta inż. Słomińskiego i gen. Dreszera.

Po ukończeniu obrad zebrani udali się w pochodzie na grób Nieznanego Żołnierza, gdzie złożyli cały szereg wieńców.

Teś siekierą zamordował zięcia stając w obronie maltretowej córki przez męża złodzieja i alkoholika

Kamienica przy ul. Łagiewnickiej Nr. 24 była w dniu wczorajszym widownią krwawej tragedji rodzinnej. Jedno z parterowych mieszkań tej kamienicy zamieszkuje 60-letni Paciorek wraz z żoną swą 54-letnią Antoniną i córką 26-letnią Józefą zamężną. Mężem tej był 29-letni Antoni Miller.

Pobrali się oni przed dwoma laty.

Wkrótce po ślubie dowiedziano się prawdy o przeszłości Millera. Stwierdzono z przerażeniem, że był on złodziejem zawodowym, kara-

nym niejednokrotnie więzieniem. Miller wracał do domu często pijany i bił żonę do utraty przytomności. Niesnaski i klótnie miały miejsce niemal codziennie. Od pewnego czasu omijał on dom swój i przychodził dość rzadko z każdą swą wizytą wszczynał awantury.

W dniu wczorajszym zjawił się u teściów i wszczął spór z żoną, przy czem pobił ją dotkliwie. W obronie swej córki stanął Paciorek.

Chwyciwszy siekierę ugodził nią 2 krotnie w głowę awanturnika.

Śmierć nastąpiła natychmiast. Przerażona żona Millera chcąc uwolnić od winy i kary ojca swego starszaka, który pospieszył jej z pomocą wzięła winę na siebie. Udawszy się do 3-go komisariatu złożyła ze znanie, że o godz. 11-ej wieczorem zamordowała swego męża siekierą. Niezwłocznie została aresztowana.

Zbadany przez policję Paciorek przyznał się jednak do winy, tłumacząc iż dopuścił się tego karygodnego czynu stając w obronie swej córki, którą zwyrodniał, męczył i katował. (p)

Dziesięciolecie szkoły oficerskiej w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ, 12.5. (PAT.) — Bydgoska szkoła oficerska obchodziła w dniu dzisiejszym 10-lecie swego istnienia nader uroczystie.

O godz. 9.0 przed południem odbyła się na dziedzińcu szkoły podchorążych uroczysta msza polowa, celebrowana przez J. E. biskupa Bandurskiego. W nabożeństwie wzięli m. in. adiały reprezentanci Pana Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego inspektor armji gen. dywizji Skierski i dowódca 15 dywizji piechoty gen. Tomme. Po nabożeństwie ks. biskup Bandurski wygłosił natchnione kazanie.

„Po nabożeństwie odbyła się defilada wychowanków szkoły, którą przyjął gen. Skierski. Z kolei zebrani zwiedzili muzeum szkolne, poczem obecni byli na poświęceniu ufundowanej przez prezesa Towarzystwa Przyjaciół Szkoły Oficerskiej tablicy patronów kursów szkoły

Uroczystości pięćdziesięciolecia Bułgarji

SOFJA, 12.5. (PAT.) Dziś odbywały się w Preclawie uroczystości tysiącletniej rocznicy panowania cara Symeona. Na uroczystości zjechało kilkanaście tysięcy chłopów prezes rady ministrów w towarzystwie członków gabinetu oraz szeregu wyższych urzędników.

Specjalnym pociągiem przybył król Borys, którego powitali pod bramą triumfalną członkowie rządu, przedstawiciele władz lokalnych oraz tłumy ludności.

Uroczystości zakończone obiadem pod gołym niebem, w którym wzięł również udział król Borys, miały charakter bardzo podniosły.

Czytajcie „Głos Polski”

Udział myśli naukowej w organizacji Powszechnej Wystawy Krajowej

Zdobycze nauki znajdują coraz większe zastosowanie w współczesnym życiu praktycznym. Nauka stała się czynnikiem rozwoju wielkiego przemysłu, techniki komunikacyjnej itp. Powoli, ale coraz skuteczniej walczymy także o swoje uznanie na terenie społecznej organizacji twórczych sił ludzkich. Idea naukowej organizacji przenika wszystkie dziedziny życia praktycznego.

To znaczenie nauki występuje w całej pełni na tle działalności wielkich zakładów gospodarczych i instytucji społecznych.

Pokolenie nasze poczyni rozumieć całą doniosłość nauki dla praktycznego życia, a zrozumienie to najogólniej wyrazić się da następująco:

1. Idea naukowej organizacji winna się stać przewodnią myślą wszelkiej na wielką skalę zamierzonej działalności praktycznej, oraz
2. Wszelka taka działalność, stając się przedmiotem naukowego opracowania, winna w dalszym ciągu przyczynić się do podniesienia poziomu organizacji życia.

Nie potrzebuje chyba zapewnić, że zrozumienie tego podwójnego znaczenia, jakiego nauka pełni wobec wszelkiej działalności praktycznej w życiu współczesnym przenikała jaknajgłębiej twórców Powszechnej wystawy krajowej.

Jak wiadomo, Polska poza mniejszymi imprezami wystawowymi, większych wystaw nie urządzała, wskutek czego nie ma też odpowiedniej literatury (nie wyłączając lwowskiej wystawy w r. 1894), z której można by czerpać wskazówki. Nie mamy też tradycji wystawowej. Z konieczności przeto musieliśmy oprzeć się na literaturze zagranicznej bardzo zresztą bogatej i doświadczenia obcych wystaw przystosowywać umiejętnie do specjalnych warunków polskich.

Westibulum Reprezentacyjny P.W.K.

Korzystając z doświadczeń zagranicy, staraliśmy się następcą naszym, tym, którzy po nas zechcą urządzać wystawy w Polsce, pozostawić spuściznę, która choć częściowo zastąpiła im studia zagranicznych literatur i była wależną pomocą przy organizacji przyszłych wystaw polskich.

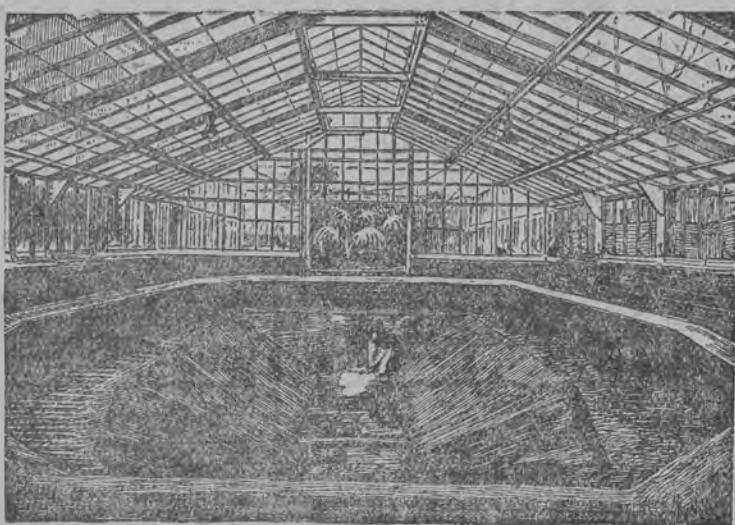
Dla należytego opracowania tego materiału, powołaliśmy do życia wydział teoretyczno-naukowy, którego zadaniem było zebranie przedewszystkiem literatury wystawowej zagranicznej i porobienie z niej wyciągów i streszczeń, dla użytku poszczególnych działów PWK.

Dalszym zadaniem tego wydziału było gromadzenie całkowitego materiału administracyjnego i technicznego PWK., któryby stał się podstawą do sporządzenia raportu przez naszego naczelnego dyrektora.

Na PWK. nauka wystąpi samodzielnie jako eksponent.

Powszechna wystawa krajowa byłaby jednak dziełem niekompletnym, nie spełniałaby w całości swego ideowego zadania, gdyby ograni-

czyła się do pokazu eksponatów. Bogactwo wystawy byłoby dla widzów i społeczeństwa stracone, w najlepszym razie dałoby chaotyczny obraz, gdyby pokazu nie dopełniały inne czynniki, a w pierwszym rzędzie odpowiednie publikacje i prelekcje.

Wnętrze prawego skrzydła nowobudującej się olbrzymiej palmiarni w Parku Wilsona w Poznaniu. Na pierwszym planie basen dla wspaniałej rośliny Victorji Regii i innych roślin egzotycznych.

wy z całym gospodarstwem - kulturalnym życiem kraju, przez co znacznie podniesie się również samo znaczenie wystawy.

Nie mamy dotąd w Polsce dzieła, któreby obrazowało wszech-

tem przekonaniu, iż wypełni ono dotkliwie lukę w naszej literaturze ekonomicznej, a z drugiej strony będzie trwałym pomnikiem PWK. w polskim piśmiennictwie, będzie niejako ukoronowaniem naszych prac, podjętych i pojętych w imię ogólnego dobra narodowego. Myśli tę zarząd PWK. przyjął najgoręcej i udzielił jej finansowego poparcia. Dzięki temu powołaliśmy z grona poznańskich sfer uniwersyteckich komitet redakcyjny, złożony z kilkunastu osób, na czele którego stanęli pp. profesorowie uniwersytetu: dr. Witold Schramm, dr. Edward Taylor, dr. Stefan Za-

leski.

Zaprojektowano szczegółowy program książki ustalono kosztorys, zwrócono się do szeregu wybitnych osób ze świata naukowego i gospodarczego z prośbą o współpracę.

Złożą się na to dzieło prace, poświęcone zarówno terytorjum i ludności państwa polskiego, jak i naszemu rolnictwu i leśnictwu, rzemiosłu i przemysłowi, handlowi i komunikacji, finansom i ubezpieczeniom, dalej budownictwu ze szczególnym uwzględnieniem problemu mieszkaniowego, rozwojowi naukowej organizacji, ruchowi spółdzielczemu w Polsce itp.

Będzie to więc w całem tego słowa znaczeniu „Bilans gospodarczy Polski odrodzonej”, tak bowiem dzieło to będzie się zwało.

Jednakże najważniejszym może

zadaniem, jakiego podjąć się muszą w czasie PWK. nasi uczeni, to studia samej wystawy poszczególnych jej działów, grup i klas. Nie wystarczy bowiem wydać po wystawie suche sprawozdanie, zaprawione obficie cyframi i nazwiskami, ale w pierwszym rzędzie trzeba będzie pomyśleć o zbiorowym dziele, któreby w szeregu rozpraw naukowych, stojących na wysokim poziomie, dało pogląd na całokształt reprezentacji przemysłu, rolnictwa, rzemiosła, handlu, spółdzielczości itp. na Powszechnej wystawie krajowej. Dzieło to musi być tak nastawione, by zarazem mogło poszczególnym gąszczom naszej twórczości i wytwórczości narodowej wskazać drogi dalszego rozwoju.

I tu wzorów dostarcza nam piśmiennictwo zagraniczne.

Ilustracją naukową wystawy będzie również szereg kongresów i zjazdów naukowych, tak polskich, jak i międzynarodowych. Ułatwi to znakomicie studium nad wystawą i niewątpliwie ją uświetni.

Trudno w jednym artykule wyczerpać wszystkie prace, jakie wykonać musi nauka dla PWK. Szkic ten omawia przeto kilka ważniejszych terenów współdziałania czynników nauki z innymi czynnikami. Jednakże już i na tej podstawie staje się oczywiste, że pole prac jest bardzo szerokie, ale i wdzięczne.

Leon Szczurkiewicz.

USTRÓJ GOSPODARCZY ANGLJI

Hilaire Belloc, znany publicysta i ekonomista angielski, rozwija swoje poglądy na dodatnie i ujemne strony przemiany ustroju gospodarczego Anglii z przemysłowego na bankowy.

Coraz bardziej ugruntowuje się zdanie, iż W. Brytania przekształca się z państwa o charakterze przemysłowym w państwo o charakterze bankowym, tj. z kraju produkującego towary fabryczne — w kraj, opierający swój byt na zyskach, ciążonych z operacji kredytowych.

Opinia ta znajduje potwierdzenie nie tylko w kołach ekonomistów zagranicznych, lecz i wśród obserwatorów w kraju. Koncepcja polega na tem, iż straty, wyrządzone przez umniejszony zbyt naszych towarów zagranicą, pokrywamy zyskami ze wzmożonej naszej działalności jako bankierzy, agencji ubezpieczeniowej i maklerzy.

Faktem jest, iż Anglja straciła

część znaczną swych dochodów, płynących bezpośrednio ze źródeł produkcji. Nie opierając się nawet na ścisłych danych cyfrowych, widzi się odrazu wielką różnicę przy porównaniu cyfr za rok 1913 i 1927, a przedewszystkiem stwierdza się odrazu fakt, iż zjawisko to zdradza tendencję do utrwalenia się. Wpada się nawet bardzo możliwem, iż te różnice między latami dawniejszemi a obecnymi jeszcze się pogłębiają.

Kapitałizm przemysłowy przeżywa się. Działają tu rozmaite przyczyny. Wyrosł nam konkurenci, którzy nauczyli się fabrykować to samo co i my. Dalej — wojna zubożyła Europę. Wschodnie rynki i rynek rosyjski są częściowo niepewne, częściowo wręcz dla nas zamknięte. Wzrost nacjonalizmu i powstanie wysokich murów cel ochronnych przyczyniło się również do zmiany warunków. Najważniejszą atoli i zasadniczą przyczyną jest przeżywanie się starczego kapitalizmu przemysłowego.

Anglja była kolebką i twórczynią tego kapitalizmu, jemu też zawdzięczała swój rozwój w końcu XVIII i przez cały wiek XIX. Inne narody weszły później dopiero na te same tory, dlatego też Anglja jeszcze dzisiaj zachowuje swą wyższość w tym kierunku.

Głównym czynnikiem kapitalizmu przemysłowego są płace zarobkowe. Początkowo przeważał system wolnej konkurencji; kapitalista starał się uzyskać siłę roboczą jaknajtaniej. Ale to się zmieniło wraz z powstaniem organizacji robotniczych. Świadczenia społeczne również obciążały kapitał i zmniejszały jego zyski.

Kapitałizm przemysłowy zeszytował i stracił dawniejszą elastyczność. To samo stało się również z rynkiem pracy, do czego przyczyniły się związki zawodowe. Coraz trudniej daje się umieścić związek kom zawodowym nadwyżkę rąk roboczych w pracującym deficytowo przemyśle.

Jednocześnie zaś zmalały i zwię-

ziły się możliwości emigracji dla robotników, albowiem kraje wchłaniające dawniej masy emigranckie, czynią dzisiaj wielkie trudności w tym względzie.

Dla wyrównania tych różnic i strat należy zatem stworzyć system bankowy i ubezpieczeniowy tak doskonały, aby zagranicą przekładała współpracę z firmami angielskimi nad wszelką inną. Przy dużym rozwoju tego systemu można by zyskami płynącymi z tych źródeł wyrównać straty, powstałe z uwiąznięcia starczego kapitalizmu przemysłowego.

Nie można dziś przesądzać, czy teza ta jest dziś bezwzględnie słuszna, faktem jest wszakże, iż Anglja przekształca się w kraj o strukturze bankowej.

Faktem jest, iż głównymi siłami gospodarczymi w Anglii są obecnie banki. Rozlegały się już nawet skargi na to, że polityka wewnętrzna i zewnętrzna W. Brytanji pozostaje zbyt pod wpływem tych instytucji. To samo było jednak w wielu innych krajach, które przechodziły dawniej tą samą ewolucją, a więc Wenecja np., lub Genua.

Proces tej przemiany może jednak przynieść ze sobą dwa rodzaje niebezpieczeństwa: a) dochody całej kategorii ludzi tracą swą naturalną podstawę, b) polityczny fundament zysków bankierskich jest bardzo niepewny.

Punkt pierwszy znajduje swój wyraz w bezrobociu. Gdyby przypuścić np., iż fabryki, tkalnie, przędzalnie, huty zamkną swe podwoje, a straty stąd powstałe będą pokryte przez koncerny bankowe, to powstaje groźne pytanie — co zrobić z klasą robotniczą?

Jest to oczywiście przykład krajowy, ale oddaje on dobrze rodzaj i tendencję problemu.

Pozatem „dochody bankowe” należą do bardzo skomplikowanych procesów i w razie jakiegokolwiek nieprzewidzianego wypadku, katastrofy — zaufanie ulatnia się, cały system rozpada się jak domek z kart. Nie go nie może narazie zastąpić. Kraj rolniczy, produkcyjny, może przetrwać rewolucję, wojnę, klęskę. Kraj wyłącznie bankowy nie poddał się temu zadaniu.

J. Lorenc.

Hilaire Belloc.

Kolonja polska we Francji

Francja, w maju. Wychodźstwo we Francji czuło się szczęśliwem, gdyby nie ciężka praca i tęsknota za krajem ojczystym, za pięknem przyrody naszej. Jestem pięć lat we Francji, ale nie było takiej chwili, bym się jeden dzień ucieślił, rozweselił tak, jak przed laty w naszej ojczyźnie, no może i wielu takich się znajduje, którzy zabawę uważają nie przy kieliszku. W Polsce niejedną mówi, że we Francji żyć nie umierać, tak, — którzy umia sobie radzić, chociaż praca ciężka, mogą sobie grosza złożyć i żyć przyzwoicie. Dużo zależy od osiedlenia się.

Zarobki górników w kopalniach soli potasowej są: od 37 do 40 fr. na dzień 8-godzinny pracy, a więc mniejsze od zarobków w północnej Francji, ale za to pracując na akord, robotnik zarabia od 650 do 800 franków za pół miesiąca.

Robotnicy osiedleni w Alzacji mają nieco większe wydatki, ale mało jest tym naszym robotnikom przebywać jednak okolice, w których

przebywają przy samych górach. Wogzech są tak uroczyste i elstne, że przypominają nasze Zakopane.

Ustosunkowanie się współtowarzyszy pracy do polaków — wzorowe, nie tak, jak w półn. Francji, gdzie przypisują robotnikom polskim odebranie warsztatów pracy i swoją przeto nędzę. Wytlómaczyć sobie tego nie mogę, że dzięki emigracji polskiej teren północny został kompletnie odbudowany po wielkiej wojnie.

Również stosunki z dyrekcją tujszych kopalni są poprawne. Na zabawach polskich połączonych z teatrem spotyka się dyrektorów przysłuchujących się naszej młodości.

Życie społeczno-oświatowe rozwija się pomyślnie. Jedyną zakazaną partię, które również istnieją na wychodźstwie. Byłoby wskazaniem, żeby prasa w Polsce poświęcała chociaż raz na miesiąc biuletyn dla wychodźstwa — taki biuletyn oświatowy mógłby być materiałem dla działaczy społecznych we Francji.

Robotnik na wychodźstwie jest jeszcze nieorganizowany, lecz w przyszłości uda się może we Francji zgrupować wszystkich naszych rodaków pod jednym wspólnym sztandarem — Ojczyzny, co dał Bóg, by się w jaknajkrótszym czasie stało.

Placówki konsularne nasze przychodzą nam z pomocą i dzięki temu możemy kulturalnie się rozwijać. Niema chyba kraju, któryby taką opieką otaczał swych wychodźców, jak nasz — Polska. Poza tem mamy jeszcze organizację opiek polskich, które przychodzą robotnikom z pomocą, załatwiając sprawy, związane z bytnością w konsulacie. Na wyjątkową uwagę zasługuje opieka polska w Miluzie, pod kierownictwem p. kapitanowej Vaillant (Cudnikowa) i sekretarza studenta p. Menclem. Osoby te cieszą się wielką popularnością i szacunkiem nie tylko u swoich, ale nawet i obcych, francuzów i alzatezyków.

Dzień P. Z. P. N-u Turyści -- Ł. K. S. 3:1 (2:1)

Słaba gra obydwu zespołów — zupełny brak zapału i ambicji zwycięskiej u zawodników

Przymus pracy źle usposobił piłkarzy do wczorajszych gier. Po szeregu tygodni ciężkich walk o punkty każdy chciał by przynajmniej jedną niedzielę wypocząć. Ale trudno! PZPN. każe. Ospałe i bez nerwów odegrali footballiści obowiązkowy mecz, który pod względem sportowym i widowiskowym był niczem. A nawet nienadzwyczajnie spełnił swe kasowe zadanie.

Atmosfera nudy i ośpałości udzieliła się po części i widzom, którzy byli przygotowani na to, że emocje gra nie przyniesie.

ŁKS. mając w nogach mecze z Ruchem, Pogonią i Garbarnią słusznie uczynił, wystawiając do gry kombinowany zespół, dając aż siedmiu swym ligowcom pożądaną odpoczynek. Na boisko zatem wyszli: Miła, Gałeczki, Jerzewski, Kowalski, Kędzierzawski, Reyza, Stollenwerk, Sowiak, Nykiel, Feja i Janczyk.

Turyści wystawili nieco silniejszy skład, bo zawierający tylko 3-ch rezerwowych. Michalski, Karasiak, Niewiadomski, Kahan, Szulc, Hinz, Świętosławski, Kubik O., Hermans, Bałczewski, Kowalewski bronili barw fioletowych.

Gra obu drużyn była bardzo słaba. Żadna z drużyn nie przypominała swej normalnej formy, poniżej której szczególnie grał ŁKS.

Turyści mieli nieco więcej chęci wygrania, niż ich przeciwnik, to też inicjatywa była w ich ręku. Oni też rozpoczęli serię bramek, uzyskując prowadzenie ze strzału Kubika (wolny bezpośredni). ŁKS. zrewanżował się przez Sowiaka, który zbliżając się z głodu podbramkowego zdobył gola. Jednak do przerwy Turyści są nadal górą, gdyż Bałczewski strzela głową drugą bramkę.

Po przerwie gra staje się jeszcze słabszą i tylko Świętosławski strzela trzecią i ostatnią bramkę dla Fioletowych w bardzo efektowny sposób.

Rezultat już do końca nie ulega zmianie, choć jak i jedna, iak i druga strona miała okazję do powiększenia wyniku.

Mistrzostwa w koszykówce

Ł. K. S. — Ł. T. S. G. 29:12

Mistrzostwa Łodzi w piłce koszykowej przyniosły znów szereg ciekawych wyników.

I tak: ŁKS. po pięknej walce po bił groźną drużynę ŁTSG. 29:12. K. Poznański znów rekordowo zwyciężył Oratorjum 98:0, a Hertha z trudem uporała się z Kadimahem 19:9, a odniosła poważny sukces bijąc YMCA po zażartej walce 11:8. Po tem zwycięstwie Hertha jest najpoważniejszym kandydatem na mistrza.

Tuż za nią idzie ŁKS., mając tylko jedną przegraną.

Inne wyniki:
Strzelec — Absolwenci 21:17
Zjednoczone — Hakoah 44:12
HKS. — TUR. 30:0
Strzelec — Orle 15:10
Triumf — Zjednoczone 30:0
WKS. — Widzew 35:8
WKS. — Hasmona 41:22

nia wyniku.

Turystom znakomicie ułatwił zadanie Miła w bramce ŁKS-u. Wprost nie chciało się wierzyć że ten sam bramkarz trzy dni temu potrafił dokazać cudów na meczu z Garbarnią.

Nie można przypuszczać aby Miła był przemęczony. Raczej zwycięstwo nonszalancja i zdemanjerowanie wpłynęły na obniżenie poziomu jego gry. Grał on do tego stopnia słabo, że parokrotnie wypuszczał piłkę z rąk nawet przy niezbyt

trudnych do trzymania strzałach. Obok Miły ujemnie zareprezentowali się z ŁKS-u Sowiak i Janczyk. Ten był bezkonkurencyjnie najlepszy na boisku. Nie dziwimy mu się bo po pierwsze grał na skrzydle, a powtórnie na poprzednich meczach

pracował do ostatka sił.

Reszta drużyny ŁKS-u grała miernie.

U Turystów najlepiej wypadła gra Świętosławskiego który zdaje się Michalskiego potrafił zawsze za

Bałczewski wniósł do gry oruta. część z nich tak jak z konieczności.

Sędzia p. Paettig miał jeden ze swych słabych dni. Pozwolił się również unieść nerwom i usunąć pod koniec gry z boiska Hermansa, jakkolwiek ten „foulu“ się nie dopuścił.

ŁTSG. — Hakoah 3:0 (2:0)

ZGIERZ. Sokół — WKS. 3:2 (0:2). WKS. wystąpił z 6-oma rezerwami. Przewaga Sokoła który do przerwy nie zdołał strzelić ani jednej bramki. Dopiero po zmianie stron Sokół zyskuje trzy bramki, zapewniając sobie zwycięstwo. Sędziował dobrze p. Jastrzębski.

PABJANICE. Burza — PTC. 4:2. Derby pabjańskie zakończyły się ponownym zwycięstwem Burzy. Warto zaznaczyć, że w r. b. Burza zwyciężyła już swego rywala poraz trzeci.

Kruschender — Makkabi 5:0 (4:0). Sędzia p. Richter. Widzew — GMS. 8:4.

WYNIKI W KRAJU.

Wisła — Cracovia 1:1.
Reprezent. Poznań — Warta 4:1
Czarni — Pogon 2:1.
Ruch — IFC. 3:2.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

BUKARESzt: Jugosławia — Rumunia 3:1. WIEDEN: Hakoah — Austria 3:3. Ichoisen — Vienna 2:2. Rapid — B.A.C. 6:3. BUDAPEST: Ferencynarosi — Kispesti 6:1, II Ker — Sabaria 1:1. 33 obwód — Somogy 4:1. Namzeti — Bastya 4:0. Bastya — Ujpesti 0:1. Admira — Hungaria 1:0.

Wyścigi samochodowe w Łodzi

Wczoraj wyścig piaski zwał się na miejsce startu i finish u wielotysięcznej rzeszy widzów które z kolosalnym zainteresowaniem śledziły przebieg zawodów. O wysokim poziomie sportowym świadczą najlepiej osiągnięte wyniki, które są faktycznie imponujące.

Odkładając do jednego z najbliższych numerów szczegółowe omówienie wczorajszej imprezy, podajemy techniczne, które przedstawiały się następująco:

KATEGORIA WOZÓW WYŚCIGOWYCH.

- 1) Stanisław Szwarcstein (Warszawa) na maszynie „Bugatti“ — 1 min. 57,97 s. — 152,870 km.
- 2) Jan Ripper (Kraków) na maszynie „Bugatti“ — 2 min. 01,83 s. — 147,747 km.
- 3) Edward Zawidowski (Łódź) na maszynie „Bugatti“ — 2 m. 02,84 sek. — 146,526 km.
- 4) Henryk Liefeld (Warszawa) na

Święto sportowe szkół średnich zgromadziło na boisku W.K.S.-u licznych zawodników

Zacięta walka o zwycięskie punkty. — Niski poziom wyników.

Na boisku i bieżni WKS-u zgromadziło się wczoraj od młodzieży szkół średnich męskich i żeńskich. Ambicja każdej szkoły było wystawienie do zawodów jaknajlepszych sił, co też naogół spodziewano się dobrych wyników.

Okazało się jednak że obecny okres egzaminów źle wpłynął na formę większości zawodników i zawodniczek.

Mimo to udział był liczny, a w niektórych konkurencjach walka była zacięta. Obniżenie poziomu wyników wpłynęło również ograniczenie prawa startu do jednej tylko konkurencji. Stąd też nie wykazali swych umiejętności zawodnicy wszechstronni, dając za to możność zdobycia pierwszych miejsc słabszym kolegom.

W zawodach męskich wyniki techniczne osiągnięto następujące:

100 mtr.: Hrynkiewicz (G. Kopernika) 12,2 sek. przed Ładą (Tomaszewski) i Nowakiem (G. Kopernika). Hrynkiewicz, który jest doskonałym zawodnikiem oszczędzał w docznie i nie miał konkurencji.

Sztafeta 4x100: 1) G. Kopernika, 2) G. Starkiewicz, 3) G. Tomaszewskiego.

Właściwie bieg wygrał zespół G. Wiśniewskiego w czasie 48,6 sek. lecz został zdyskwalifikowany za zabiegnięcie toru.

Oszczep — wygrał Klause (G. Niemieckie) 43.50 przed Hajkiem (G. Wiśniewskiego).

W dysku pierwszym był Frenzel (G. Kopernika) 31 m.

Skok w dal był może najbardziej udanym punktem programu i przyniósł zwycięstwo Pęskiemu (G. Wiśniewskiego) — 5 m. 87 cm. Za nim byli Zakrzewski (Piłsudsk) 5,50 i Bystry.

Wzawodach gimnastów żeńskich wyniki były również nieszczerłone.

60 mtr. wygrała Markowska (G. Szczanieckiej) 9,4 przed Frydową (Kultura) i Lewinówną (Sobolewska).

W rzucie oszczepem pierwszą była Kowalska (G. Sobolewskiej) mając rzut 13 m. Była to najslabsza konkurencja.

Rzut dyskiem dał zwycięstwo Kwaśniewskiej (G. Sobolewskiej) 20 m. 7 cm.

W skoku w dal zwyciężyła Kosińska (G. Szczanieckiej) 3 m. 94. Następne były: Torbuńska (G. Kultura) i Markowska (Szczaniecka).

Ł.K.S. zwycięzcą w biegu sztafetowym Łódź — Rzgów — Pabjanice

Wielka impreza lekkoatletyczna, Bieg Sztafetowy Łódź — Pabjanice o nagrodę przechodnią „Kurjera Łódzkiego“ przyniosła kompletny sukces drużynie ŁKS-u, która już w latach 1927 i 28 na tej samej trasie odniosła dwukrotne zwycięstwo.

W latach jednak ubiegłych konkurencja nie była tak silną jak wczoraj nigdy też nie widzieliśmy na starcie tylu drużyn.

Z zgłoszonych dziesięciu zespołów stawilo się do biegu osiem, przyczem jako ewentualnych zwycięzców wymieniono drużyny Strzelca, Zjednoczonych i Krusche Endera. Nie przypuszczano, że drużyna ŁKS-u okaże się tak doskonałą.

Gdy po strzale startera w ostrem tempie wyruszyło osiemu biegaczy ze sztafetowemi pałeczkami natychmiast uwidoczniła się taktyka poszczególnych drużyn. „Strzelec“ najlepszych zawodników ustawił na pierwszych zmianach, również Krusche i Ender i TUR. zastosowały podobną taktykę. ŁKS wyprzedził na płatem miejscu. Pierwsza zmiana pałeczek odbyła się w ko-

leiności: 1) Strzelec, 2) K.-E., 3) Zjednoczone 4) TUR., 5) ŁKS. mając za sobą Sokołów i Policję.

Na drugiej zmianie ŁKS. odzyskuje część straconego terenu, a na trzeciej, uzyskuje prowadzenie aby go już nie oddać do końca biegu.

Taktyka ta okazała się dobrą, bo ówdek sztafety najsilniej obsadzony przesadził o wygranej. Na trzeciej zmianie ŁKS. ma już 200 mtr. przewagi nad najbliższym przeciwnikiem, na piątej ucieka aż 400 mtr., na szóstej traci nieco, ale kończy sztafetą na 300 mtr. przed następną drużyną.

Wyniki techniczne drużyn przedstawiały się następująco:

1. ŁKS. w czasie 48 min. 36,4 s.
2. Zjednoczone — 49 min. 32,4 s.
3. Krusche-End. 49 m. 52,6 s.
4. TUR., 5. Strzelec 6. Sokół,
7. Policja 8. Oratorjum.

* * * * *

FELCZER
ABRAMOWICZ
Szczepi ospe
Świeża Krowianka
Narutowicza 5, fr., II p. Tel. 27-97.

Drużynę zwycięską tworzyli: Klimczak, Laufer II, Edwin, Wróblewski, Laufer I, Janiszewski i Opoczyński. Zaznaczyć należy że czas tego zespołu jest znacznie lepszy od uzyskanego w latach ubiegłych.

Zjednoczone wysunęli się na drugie miejsce dzięki Starości który biegł w ich ostatniej zmianie, jednak ŁKS-owi, jak to widać z porównania czasów, nie mogli być groźni.

Po skończonym biegu do zawodników przemawiał prezes Ł. ZLA p. Kordasz, a po nim mec. Stypułkowski w imieniu „Kurjera Łódzkiego“.

Nagrodę w postaci pięknej posażki „Gładjatora“ wręczyła p. mec. Stypułkowska przedstawicielowi ŁKS-u p. Josowi. Poza tem zawodnicy zwycięskich drużyn otrzymali pamiątkowe żetony.

ŁKS. zdobywa przechodnią nagrodę Kurjera Łódzkiego po raz pierwszy, gdyż w latach ubiegłych podobną imprezę organizowało Ł. O.Z.L.A. przyczem nagroda przysła już w roku ubiegłym na własność ŁKS-u.

maszynie „Austro-Daimler” — 2m
57,845 s. — 101,212 klm.

KATEGORIA WOZÓW SPOR- TOWYCH.

1) Ludomir Cieński (Lwów) na
maszynie „Austro - Daimler” — 2
min. 34,54 sek. — 116,880 klm.

2) Franciszek Miciński (Lwów)
na maszynie „Austro - Daimler” —
2 min. 48,72 s. — 106,637 klm.

3) Kazimierzowa Poznańska
(Łódź, na maszynie „Austro - Dai-
mler” — 2 m. 55,04 s. — 103,010
klm.

4) Apfelbaum (Warszawa) na ma-
szynie „Packard” — 3 min. 1,09 s.
— 98,955 klm.

5) Karol Plihal (Łódź) na maszy-
nie „Buick” — 3 min. 5,125 s. —
97,231 klm.

6) Leopold Gerhard (Łódź) na ma-
szynie „Voisin” — 3 min. 23,95 s.
— 88,700 klm.

Z Miejskiej Galerji Sztuki

W środę, dnia 16 maja, o godzi-
nie, 16-ej, otwarta zostanie wysta-
wa Kaziemierza Lasockiego, Wacła-
wa Zaboklickego, Stanisława Za-
leskiego oraz J. Appelbauma. Dy-
rekcja Miejskiej Galerji Sztuki ob-
niżyła ceny wejścia dla wycieczek
szkolnych młodzieży szkół pow-
szecznych do 20 gr., zaś dla szkół
średnich 30 gr.

Wystawa „Statutu Kaliskiego”,
Artura Szyka stała się dla Łodzi
prawdziwą sensacją artystyczną i
odwiedzana jest przez liczną pu-
bliczność.

R. i F. Krauss

daw. „Auer”

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 146
**SKŁAD ARTYKUŁÓW
do oświetlenia gazowe-
go, elektrycznego, nafto-
wo-żarowego.
NAJLEPSZE baterje, za-
palniczki, Krzemienie,
Koszulki gazowe i nafto-
we.** 086-11

Dyżury aptek

Dziś dyżurują apteki: M. Lip-
ca (Piotrkowska 193), M. Müllera
(Piotrkowska 46), W. Groszkow-
skiego (Konstantynowska 15), Pe-
relmana (Cegielniana 64), H. Nie-
wirowskich (ul. Aleksandrow-
ska 37), Z. Jankiewiczza (Stary
Rynek 9).

Rejestracja cudzo- ziemców

Dziś winni się stawić do
rejestracji w Starostwie Grodz-
kiem (Kilińskiego 152) wszyscy
cudzoziemcy zamieszkali na terenie
m. Łodzi o nazwiskach na literę:
Q.

Rejestrujący winni przynieść ze
sobą dowód osobisty stwierdzający
ich tożsamość osobistą i przynależ-
ność państwową oraz 2 fotografie
z ostatnich czasów. (p)

Rocznik 1908

**Kto ma się stawić w dn.
dzisiejszym**

W dniu dzisiejszym, jako kolej-
nym dniu powszechnego poboru,
winni stawić się:

Przed komisją poborową Nr. 1
przy ul. Pomorskiej 18 mężczyźni
rocznika 1908, zamieszkali w obrę-
bie 3-go komisariatu policji o na-
zwiskach na literę G.

Przed komisją poborową Nr. 2
przy ul. Ogrodowej Nr. 34 — winni
stawić się mężczyźni rocznika
1908 zamieszkali w obrębie 4-go
komisariatu policji o nazwiskach
na literę: E, F, G.

Przed komisją poborową Nr. 3
przy ul. Zakątnej Nr. 82 winni sta-
wić się mężczyźni rocznika 1907
kat. B. (czasowo niezdolni), zamie-
szkali w obrębie 1-go komisariatu
policji, o nazwiskach na literę:
M, N, O, P, R, S, T, U, W, Z.

Z powiatu łódzkiego winni się
stawić przed komisją poborową P.
K. U., powiat przy ulicy Piotrkow-
skiej 187 mężczyźni rocznika 1908,
zamieszkali w Aleksandrowie, o na-
zwiskach na literę od A do Z
włącznie, oraz poborowi roczni-
ków 1906 i 1907 (kat. B) uznani za
czasowo niezdolnych do służby woj-
skowej przed dniem 1 sierpnia 1928
roku, zamieszkali w Aleksandro-
wie, o nazwiskach na literę od A
do I włącznie. (p)

FRANK A. SEIBERLING

w roku 1898 zbudował swoją pierwszą oponę.
Od tego czasu ślabrykował i sprzedawał przeszło
50 milionów opon.

jest wynalazcą pierwszej bezrantowej opony
automobilowej (Straight Side), — pierwszej prak-
tycznej, prędko zdejmującej się z koła jest
wynalazcą pierwszej maszyny budującej opony
i fundatorem dzisiejszych opon Cords (sznu-
rowych).

udoskonił i wprowadził protektor, ochronia-
jący oponę, oraz wzmocnił konstrukcję bocznych
ścian.

wprowadził wulkanizację metodą wodną.

jest obecnie uznany wodzem przemysłu opo-
nowego.

AFFINITE

WULKANIZACJA METODA WODNA

Dwa ważne udoskonalenia zostały wprowadzone
przez Seiberling'a w
ciągu dwóch lat.

Pierwsze: wulkanizacja
metodą wodną — najsku-
teczniejszą metodą kiedy-
kolwiek wynalezioną dla
zapewnienia doskonałej
jednolitej dwustronnej wul-
kanizacji od zewnątrz i
wewnątrz opony jednocze-
śnie.

Obecnie: nowa Seiberling'a kompozycja Affinite, wytwarzająca cudowny materiał pro-
tektora.

Opona Seiberling jest 50 proc. mocniejsza i zabezpieczona od wszelkich uszkodzeń czasu
i temperatury, które wywierają tak ujemny wpływ na zwykłe opony podczas transportowania i leżenia
w składzie.

Zadna opona jej nie dorównywuje. Obejrzyjcie tę oponę w naszym składzie, a przekonacie się.
Znajdziecie ją odpowiedniejszą do długiej ciężkiej służby na Waszym samochodzie.

SEIBERLING amerykańska opona wyższego gatunku.

SEIBERLING RUBBER COMPANY — Akron, Ohio U.S.A.

Wyłączne zastępstwo na woj. łódzkie

DOM HANDLOWY „WOJPOL” Sp. z o. o.

w Łodzi, ul. Narutowicza 38, tel. 81-38.

KINO SPOŁDZIELNIA

ul. Sienkiewicza 40.

Dziś i dni następnych! Kobiety na śliskiej drodze

Najaktualniejszy współczesny dramat
życiowo-obyczajowy ilustrujący naj-
ważniejsze zagadnienia erotyczne
doby obecnej.

W rolach głównych:

Igo Sym, Vivian Gibson,
Arlette Marschal, Livio
Pavanelli

Orkiestra znacznie powiększona.
NASTĘPNY PROGRAM:

„Zuzia Saksofonistka”

W roli głównej: **Anny Ondra**

Początek seansów w dni powszednie
z wyjątkiem sobót, o g. 4 p. p. zaś w
soboty, niedziele i święta o g. 12 wp.
Ostatni seans o godz. 10.
Na 1-szy seans ceny miejsc niższe.

Ogłoszenia drobne

BIZUTERIA

zegarki na raty, ceny gotówkowe „Pre-
ciosa”. Piotrkowska 125, w podwórzu. 951

BIZUTERIA

kupuję. Pełną wartość płacę. Solidne
traktowanie „Preciosa”. Piotrkowska 125
w podwórzu. 951

PRACOWNIA OBUWIA

Feliks Gabara, Przejazd 24, poleca
trwałe i wykwintne obuwie damskie,
męskie i dziecięce po cenach przy-
stępnych. Reperacje na miejscu. 022-31

DO WYNAJĘCIA

na letni sezon mieszkanie umeblowane
składające się z 2-ch pokoi i kuchni
pierwsza stacja za Julianowem. Wiado-
mość Wólczańska 91, m. 36, tel. 55-30.
1306-2

DYWANY

reperuję. Tkalinia sztuczna, Piotrkow-
ska 82. 1500-V

DO ODSZKADNIENIA

piekarnia z dużym loziskiem i dwoma
piecami w dotrym punkcie. Wiado-
mość w adm. nin. pisma 1300-5

ZGINAŁ

wyciąg z kłag stałej ludności wydany
przez magistrat m. Konstantynowa na
nazwisko Marty Tajrich 1364-1.

Wszelkie Zioła lecznicze

poleca APTEKA

Dra Farm.

R. Rembielińskiego

w ŁODZI, ul. Andrzejka Nr. 28
telefon 49-91.

UWAGA: Apteka przyjmuje mocz
do analizy.

Tylko za 375 zł.

Tylko w firmie

POLSKIE RADJO

Inż. KRZYŻANOWSKI i S-ka

ul. Andrzejka 4.

Otrzymasz kompletny aparat 5
lampowy wraz z lampami baterją,
akumulatorem, głośnikiem czę-
ściami i anteną. 1353

KRYNICA

Dr. med. Berkman

z Warszawy

chor. wewn. nerw. i kob.

ordynuje jak zwykle w willi

„Tatarskiej”

Dr. med.

HELLER

Choroby skórne i weneryczne

UL. NAWROT 2

TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4-5 wiecz.

w niedzielę od 11-2 po południu

Dla pań spec. od godz. 4-5

po pol. dla niezamężnych.

CENY LECZNIC.

Prenumerata

Wydawca: Tow. Wydawniczo-Prasowe Sp. z o. o.

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi
dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5,50, za odnośne-
nie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w
kraju — zł. 6,50; zagranicą — zł. 10.—

Ogłoszenia za wiersz milimetrów 1 szpaltowy.

1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 50 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane
po tekście 50 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu na-
mniejsze 120 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubiny 10 zł. Ogło-
szenia zamiejscowe naliczane są o 50 proc. firm za 100 gr. za zamiejscowe mieszkanie 100 gr.

Drukarnia „Głosu Polskiego” Łódź, ul. Piotrkowska 56

Redaktor: Władysław Cielecki.